

Nyhetsbrev januar 2023

Planlagt utbetaling av produksjonstilskudd og regionalt miljøtilskudd 2022

- PT utbetales 15. februar 2023
- RMP utbetales 10. mars 2023

Vedtaksbrevet kommer i Altinn og det er tre ukers klagefrist.

[For produksjonstilskudd er de endelige satsene fastsatt.](#)

Disse er like de foreløpige satsene jf. jordbruksavtalen 2022-2023, med unntak av satsene for driftstilskudd til melkeproduksjon, for ku- og geitemelk, som er økt med 3 500 kr per foretak.

Etter gjennomført kontroll i høst ser vi at enkelte buffersoner langs vassdrag er for smale. Vi minner om at bredden skal være minimum 20 meter i stubb og grasdekte kantsoner skal være minimum 6 meter. Buffersonen kommer i tillegg til en varig sone på 2 meter vegetasjon.

17. januar ble det holdt et informasjonsmøte på Berg ungdomslokale om nye miljøkrav og nytt RMP-program arrangert av vannområdene Haldenvassdraget, Glomma sør, Øyeren og Morsa i samarbeid med Statsforvalteren, på vegne av og sammen med kommunene. Det var overkant av 70 personer til stede, både fra Skjeberg og østre Fredrikstad. Det var en engasjert forsamling med mange gode spørsmål.

Fikk du ikke vært med den kvelden, er det fortsatt mulighet. Det blir holdt til sammen 10 info-møter spredt i Østfold og Akershus og noen kvelder kan du delta digitalt. Se invitasjon i vedlegget.

[Gå inn på kart og se hvilken miljøkravsone som gjelder for ditt foretak.](#)

[Forskriften finner du på Lovdata.no](#)

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Går du med planer om å søke tilskudd er fristen 1. mars.

[Elektronisk søknadsskjema for å søke tilskudd finnes her](#)

Tiltak som kan redusere avrenning av jordpartikler og næringsstoffer fra jordbruket er høyt prioritert, men kulturlandskapstiltak er også viktige. Nedenfor har vi laget en tabell med oversikt over tilskuddssatser og aktuelle tiltak, men tiltakslisten er ikke uttømmende.

[Hele strategien for landbruksfagmidler kan du lese her.](#)

Ved spørsmål ta kontakt med Vibeke eller Kari.

Hovedtyper tiltak	Eksempel på tiltak	Tilskuddssats
Planlegging og tilretteleggingsprosjekter	Større, helhetlige miljøprosjekter over større områder og med flere aktører, f.eks. i tilknytning til et vassdrag. I noen tilfeller geoteknisk utredning dersom det er behov før gjennomføring av miljøtiltak	Engangstilskudd med inntil 100 % av godkjent kostnadsoverslag
Forurensingstiltak: avrenning til vann og vassdrag	Utbedring og supplering av hydrotekniske anlegg Kumdammer Gjenåpning av bekkelukkinger Erosjonssikring av elve- og bekkekanter Flomdempende tiltak Fangdammer og andre økologiske rensetiltak Miljøplantinger Tiltak mot avrenning fra veksthus Andre tiltak: tiltak for å redusere eller hindre avrenning fra husdyrgjødsel i utekveer/samleplasser for beitedyr, avrenning fra rundballer Rensetiltak for å redusere tap av plantevernmidler	Inntil 70 %
Forurensingstiltak: utslipp til luft	Dekke over eksisterende gjødsellager Bruke slangespreder ved spredning av husdyrgjødsel Engangstiltak som reduserer utslipp av klimagasser og andre forurensninger til luft	Inntil 70 %
Kulturlandskapstiltak: biologisk mangfold	Tiltak for å ivareta og fremme trua natur, utvalgte naturtyper og prioriterte arter Fjerning av fremmede skadelige arter Rydding og reetablering av gamle innmarksbeiter	Inntil 70 %
Pollinatorvennlige tiltak	Tiltak for å sikre eller bedre leveområder for ville pollinerende insekter	70 %, maks kr 50.000

Kulturlandskapstiltak: friluftsliv og tilgjengelighet	Etablering, utbedring, rydding og vedlikehold av stier og turveier i jordbruksområder Merking av ferdselsårer og utarbeide enkel informasjon	Inntil 50 %
Kulturlandskapstilskudd: kulturminnet og kulturmiljøer	Skjøtsel, vedlikehold og istandsetting av: <ul style="list-style-type: none"> • Verneverdige bygninger på gårdstun, mindre utvendige påkostninger • Bakerovn, esse og grue, mindre innnretninger • Gravhauger -og røyser, helleristninger • Rydningsrøyser, tre og steingjerder • Gamle veifar, stier, tre-og steinbruer Allè/trerekker	Inntil 30 %, maks kr 100.000/søknad Inntil 70 %

Bli med å plante trær langs vassdragene – mulighet for gratis planter.

Vannområdene Glomma sør og Haldenvassdraget ønsker å tilby gratis planter til bønder som ønsker å etablere kantvegetasjon mellom åker og vassdrag. Selve utplantingen kan dekkes via SMIL-midler.

Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Planlegger du å drenere jordbruksareal i løpet av de neste 3 årene?

[Søknad for å drenere jordbruksareal sendes inn via Altinn her](#)

Det gis tilskudd til drenering av tidligere drenert eller planert jordbruksjord. Satsene er 2500 kr/daa for systematisk drenering, eller 38 kr per løpemeter for usystematisk drenering eller avskjæringsgrøfter. Søknader blir behandlet fortløpende.

Ved rapportering av dreneringsarbeidet og anmodning om utbetaling av tilskuddet gjøres via Altinn. Logg inn, finn saken din, be om utbetaling elektronisk.

[Her finner du rapporteringsskjema for dreneringsarbeidet](#)

Rapporteringsskjema skal legges ved, samt endelig grøftekart og faktura fra entreprenør og/eller kvitteringer for innkjøp av rør o.l.

[Rapporteringsskjema finnes også på Ldir. sin nettside om drenering](#)

Fyll ut skjema, lagre skjema på PC og last den opp når du anmoder om utbetaling.

Autorisasjonsbevis for bruk av plantevernmidler

NLR Øst arrangerer kurs for «Autorisasjonsbevis for bruk av plantevernmidler» vinteren/våren 2023.

Grunnkurs har kursstart 28. februar. Oppdateringskurs starter 1. mars. Påmeldingsfristen er 14. februar for begge kurs. Teoridagene vil gå på Teams, eksamener for begge kurs og praksisdag for grunnkurset blir med oppmøte.

NLR har tilbud om både fornyingskurs og grunnkurs. Har du autorisasjonsbevis fra før, må dette fornyes hvert 10. år. Fornyning kan enten gjøres digitalt på Mattilsynets nettsider, eller du kan melde deg på kurs. Har du ikke autorisasjonskurs fra før må du gå grunnkurs, som inkluderer obligatorisk praksisdag, for å kunne kjøpe og bruke plantevernmidler.

[Informasjon om vårens kurs og link til påmelding finner du i kalenderen på NLR sin nettside.](#)

Tilsyn med bruk av plantevernmidler i 2023

[Mattilsynet melder om at det skal foreta tilsyn på gårder nær drikkevannskilder og langs vannkilder som renner ut i drikkevannskilder. Les mer her.](#)

De skal kontrollere at produsentene følger kravene i plantevernmiddelforskriften og har særlig fokus på:

- at de som sprøyter har gyldig autorisasjonsbevis
- riktig bruk av plantevernmidler i henhold til etikett
- plikten til å redusere risikoen for vannforurensning
- funksjonstest av spredeutstyr
- journalføring – spesielt tiltak utført for å redusere risiko for vannforurensning samt ordinær sprøytejournal
- avhending av utgåtte preparater

Gjødselplan må være utarbeidet før hver vekstsesong

Gjødslingsplan skal utarbeides etter plantenes behov og beregnes ut fra gyldige jordprøver. [Les mer om forskrift om gjødslingsplanlegging her.](#)

- [Du kan lage gjødslingsplan selv, ved hjelp av verktøy som Skifteplan](#) eller
- [Du kan lage gjødslingsplan selv, ved hjelp av verktøy som Jordplan,](#)
- [Eller eller bestille gjødslingsplan fra NLR](#)

Vibeke på landbrukskontoret er også behjelpelig med å lage gjødselplan. Planen skal omfatte alt areal som foretaket disponerer og baseres på representative jordprøver. Selv om du bare har noen få dyr, må du ha en gjødslingsplan. Dersom du planlegger å ta imot avløpsslam, må det også inngå i gjødslingsplanen. Ved ekstensiv drift kan det søkes om 5-årig plan.

Ta kontakt med Vibeke tlf. 928 60 482 dersom du har spørsmål.

Lunsj med fag hver onsdag

NLR har startet opp gratis webinar om korndyrking hver onsdag kl. 11! Det er ulike temaer knyttet til korndyrking som tas opp. Du trenger ikke melde deg på. Møtelenken gjøres tilgjengelig i kalenderoppføringa til det aktuelle møtet. Foredragene varer om lag 30 min.

Lunsj med fag avholdes på teams. Du trenger ikke laste ned noe program for å delta, internett-tilgang er nok. Trykk deg inn på møtelenken til det aktuelle møtet når det nærmer seg, og du vil bli koblet opp.

Webinarene starter presis kl. 11.00, Det vil bli gjort opptak som ligger tilgjengelig påfølgende uke. Mikrofon og kamera er automatisk slått av for alle under presentasjonen. Det blir tid til spørsmål etter presentasjonen.

[Programmene til lunsj med fag er under utarbeiding og legges ut ettersom de blir klare.](#)

Klimaråd

Landbrukskontoret var til stede når Asta Solberg hadde besøk av NLR ved Inga Holt om klima førsteråd. Under gårdsbesøket ble det gått igjennom aktuelle klimatiltak som kan gjøres på gården med utgangspunkt i klimakalkulatoren. Til slutt settes det opp en tiltaksplan. Klimarådgivningen dekkes gjennom regionalt miljøtilskudd. God økonomi, god agronomi og klima henger sammen.

Vi minner om at Halden kommune gir 1000 kr for foretak som har tatt i bruk klimakalkulatoren og beregnet sine utslipp. Send inn meldeskjema til kari.schjerpen@halden.kommune.no.

Meldeskjema er vedlagt i word, fyll inn og send tilbake.

Ta kontakt med NLR for å få et tilbud om klimarådgivning på gården.

Vurderer du solceller på gården?

Landbrukskontoret inviterer til informasjonsmøte om solenergi.

Økt bruk av solenergi på gårdsbruk kan være en bidragsyter for å redusere utslipp av klimagasser. Interessen for solenergi er stor, og flere bønder i Halden har investert i solceller.

Norges Vel gjennomfører kurset og står for det faglige innholdet. Her gis det kunnskap om bla. tekniske løsninger, dimensjonering, støtteordninger og viktige faktorer med tanke på lønnsomhet.

Dato er 28. februar i kommunestyresalen, Rådhuset. Kl. 18.00-21.00. Se invitasjon som vedlegg. Påmelding til kari.schjerpen@halden.kommune.no

Tilskudd til konfliktdempende tiltak i ulvesonen

Kommunen har fortsatt ledige midler til fordeling. Prioriteringer er:

- Tilskudd til belysning langs skolevei: 100 %
- Informasjons- og aktivitetstiltak rettet mot barn og unge: 100 %
- Belysning og busskur for skolebarn innenfor eller i tilknytning til ulvereviret: 100 %
- Inngjerding av tun og ekstra belysning rundt bolighus innenfor eller i tilknytning til ulvereviret: 80 %. - Til inngjerding er øvre grense for kostnad satt til 200 kr pr meter.
- Ekstra beskyttelse av hunder, -elektriske vester, sikring på hundegårder innenfor eller i tilknytning til ulvereviret: 80 %. Det forutsettes at søker bor i Halden kommune. Det gis ikke støtte til fritidseiendommer.
- Utgifter til ekstra tilsyn med husdyr på beite: 100 % - viltkamera omfattes av tiltaket.
- Merking av dyr på beite – sender og sporingsutstyr og årsavgifter: 80 %
- Rydding langs turstier: 100 %
- Tap av jakt- og andre utmarksinntekter innenfor ulvereviret. Nedgang av inntekter må dokumenteres: 100 %
- Utprøving av nye gjerdetyper til husdyrbeite: 65 %
- Tilskudd til eksisterende gjerdetyper, etter Statsforvalterens satser i de tilfellene midlene til Statsforvalteren er oppbrukt.

Gi en beskrivelse av tiltaket og legg ved et prisoverslag/budsjett. Søknader blir behandlet fortløpende og det er derfor ingen frist. Søknad sendes til

postmottak@halden.kommune.no

[Les mer om støtte til ulvetiltak på kommunens hjemmeside](#)

Varmesøkende kameraer

Avdelingen miljø og landbruk har varmesøkende kameraer til utlån av merke BOSCH GTC 400 C. Her kan du få en rask og enkel dokumentasjon av temperaturforskjeller bare på noen sekunder. Bilder kan overføres til smart-telefon eller pc. Ta kontakt for utlån!

Vilt

Det skal behandles enn sak i viltnemnda om å senke minstearealet for hjortejakt fra 30 000 daa til 15 000 daa. Dette på grunn av bekymring med hensyn til beiteskader, og observasjoner av en økende bestand av hjort i Halden. Hvis viltnemnda fatter positivt vedtak, skal saken vider til hovedutvalget og kommunestyret for endelig vedtak.

Jaktstatistikken fra elgjakta viser at det er felt betydelig mindre elg i 2022. For hele Halden er fellingsprosenten nede i 54 %. Enkelte vald har fellingsprosent nede i under 40 %. Dette er en tematikk som elgvaldene og kommunen må jobbe med frem mot jakta i 2023.

Skog

Ekstra tiltak mtp biologisk mangfold og økt opptak i skog

Halden kommune setter hvert år av midler til tiltak rettet mot biologisk mangfold og klima. I den forbindelse er kommunen interessert i innspill til gode tiltak i forhold til trua arter/naturtyper og tiltak som kan bidra til å restaurere natur, eksempelvis restaurering av myr og våtmark, opparbeiding av dammer, gjensetting av osp ved hogst (mer enn det standarden legger opp til).

Ønsker du å ta ekstra miljøhensyn ved hogst, og kan tenke deg å kjøre alternative hogstopplegg enn ordinær flatehogst, eksempelvis småflate/lukka hogst. Her må arealet være på minimum 200 daa, og kommunen kan være med å dekke merkostnader ved planlegging og drift.

Kort fortalt – vi ønsker å sette fokus på tiltak som kan bidra til å øke biologisk mangfold i skog og øke karbonopptaket/reduere utlekking fra skogbunnen. Kommunen har så langt ingen standard søknadskjema eller satser på hvor mye kommunen kan bidra, men har du ideer så ta kontakt med Harald N Østvik (harald.noding.ostvik@halden.kommune.no) så vurderer vi tiltaket og gir tilbakemelding på i hvor stor grad kommunen kan bidra.

Skogdag

Berg Skogeierlag inviterer til skogdag lørdag 18.mars 2023 kl. 10:00 – 14:00.

Tema: Ungskogpleie med ryddesag i ulike ungskogbestander.

Representanter fra Glommen Mjøsen Skog vil vise metoder for ungskogpleie, både med hensyn til klimaskog og beiteskader av hjortevilt.

Halden Kommune vil informere om klimatiltak i skogbruket og ulike ordninger knyttet til ungskogpleie.

Det vil også bli demonstrasjon av vedlikehold og innstilling av ryddesag og motorsag.

Enkel bevertning. Veien er skiltet fra Rokke Bedehus.

Velkommen!

Kurs/webinarer

NLR øst arrangerer «lunsj med fag» hver onsdag kl. 11. på Teams. Ingen påmelding.

[Les mer om lunsj med fag på NLR](#)

Autorisasjonskurs i plantevernmidler, grunnkurs oppstart. 28. februar, oppdateringskurs 1. mars.

[Les mer om Autorisasjonskurs i plantevernmidler på NLR](#)

HUSK!

Kurs i solenergi 28. februar i Kommunestyresalen, Rådhuset kl. 18.00-21.00

Produksjonstilskudd (husdyrprodusenter) kan søke fra 1. mars, frist 15. mars

SMIL tilskudd – søknadsfrist 1. mars

Skogdag - lørdag 18. mars kl. 10.00-14.00

